

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3648/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.043/2024/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Gulyás Zoltán egyéni ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Mfv.II.10.043/2024/4. számú, valamint a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság által meghozott Mf.I.40.021/2023/18. számú ítéletei alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz, a XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogainak sérelme miatt.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az indítványozó munkaviszonyát munkáltatója a munkaviszonyból származó, lényeges kötelezettségei súlyos gondatlansággal, jelentős mértékben történő megszegésére hivatkozással azonnali hatállyal megszüntette. Az indítványozó álláspontja szerint a munkáltatói intézkedés jogellenes volt, ezért a felmondási időre járó távolléti díj és végkielégítés megállapítása iránt nyújtott be keresetet.
- [3] 1.2. A Szolnoki Törvényszék a 11.M.70.025/2020/65. számú ítéletével az indítványozó kereseti kérelmét elutasította.
- [4] 1.3. Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Szegedi Ítéltábla Mf.I.40.021/2021/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és a bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

- [5] 1.4. A Szolnoki Törvényszék a megismételt eljárásban hozott 14.M.70.060/2021/78. számú ítéletében az indítványozó keresetét alaposnak találta és a munkaviszony jogellenes megszüntetése miatt távolléti díj, valamint végkielégítés megfizetésére kötelezte az alperes munkáltatót.
- [6] 1.5. Az alperes fellebbezését elbíráló Szegedi Ítélőtábla az anyagi pervezetés folytán kiegészített tényállítások és bizonyítékok alapján az Mf.I.40.021/2023/18. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította.
- [7] 1.6. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében eljárási szabálysértésre hivatkozással elsődlegesen a jogerős másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan a jogerős ítélet megváltoztatásával az alperes kereset szerinti marasztalását kérte.
- [8] A Kúria az Mfv.II.10.043/2024/4. számú ítéletével a Szegedi Ítélőtábla jogerős ítéletét hatályában fenntartotta. Indokolásában kiemelte, hogy a felülvizsgálati eljárás során kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között, a megjelölt jogszabályok és vonatkozó érvelés tekintetében vizsgálhatta a jogerős ítélet állított jogszabálysértő voltát. A Kúria ítéletében részletesen ismertette a pertörténetet és arra a következtetésre jutott, hogy a másodfokú bíróság jogszabályt nem sértve értékelte a bizonyítási eljárás adatait, helyesen állapította meg a tényállást és megalapozottan következtetett arra, hogy a felperes munkaviszonyának megszüntetése jogszerű volt, ezért a jogerős ítélet hatályában való fenntartásáról döntött.
- [9] 2. Az alkotmányjogi panasz értelmében az érintett ítéletek az indítványozónak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) és a XXVIII. cikk (1) bekezdéseiben a tisztességes eljáráshoz, az eljárás észszerű lezárásához és a XXVIII. cikk (7) bekezdésében a jogorvoslat igénybevételéhez fűződő alapjogait sértik.
- [10] Az indítványozó részletesen bemutatta az indítványa alapjául szolgáló ügyet, beadványait, a hozott bírósági határozatokat. Álláspontja szerint az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítéletek eljárási és anyagi jogi jogszabályt sértettek. A megállapított tényállás okszerűtlen, a mérlegelés körébe vont adatokból és tényekből a bíróságok helytelen következtetéseket vontak le. A jogorvoslathoz fűződő alapjogának sérelmét abban látja, hogy megfosztották azon lehetőségétől, hogy a megismételt eljárásban az ítélőtábla által megállapított tényállást és a hozzárendelt jogi következtetést rendes jogorvoslat keretében megfellebbezhesse. Az indítványozó szerint ezzel a tisztességes eljáráshoz való, az Alaptörvényben biztosított alapjoga is sérült. Kiemelte, hogy a Szegedi Ítélőtábla eljárása sértette az eljárás észszerű befejezéséhez fűződő alaptörvényben biztosított alapjogát is, mivel a megismételt eljárásban alkalmazott anyagi pervezetés tényére és tartalmára figyelemmel az alapeljárás nyilvánvalóan indokolatlanul húzódott el. Külön is kifogásolt több eljárási cselekményt és az ítélőtábla anyagi pervezetését, melyeket a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjoga megsértéseként értékelt. Az indítványozó jogszabálysértőnek ítélte a

Kúria eljárását, döntését és annak indokolását is. Mindez, álláspontja szerint, összességében vezetett a felhívott alapjogainak sérelmére.

- [11] Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény felhívott rendelkezéseivel kapcsolatos alkotmánybíróági gyakorlatra és az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezményre.
- [12] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntení kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panasz akkor fogadható be, ha az megfelel a törvényben előírt követelményeknek, különösen az Abtv. 26-27. és 29-31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezeken kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) – f) pontjaiban foglalt kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (3) bekezdés értelmében a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [13] 3.1. Az alkotmányjogi panasz a törvényi feltételeknek az alábbiak szerint felel meg:
- [14] Az indítványozó által 2024. szeptember 25. napján kézhez vett kúriai ítélet ellen 2024. november 20. napján elektronikus úton a bírósághoz beérkezett alkotmányjogi panasz – az Abtv. 30. § (1) bekezdésére és az Ügyrend 28. § (1) bekezdésére figyelemmel – határidőben érkezett. Ugyancsak határidőben érkezett a 2024. december 19. napján kézhez vett hiánypótlási felhívásra 2025. január 17. napján elektronikus úton benyújtott indítványkiegészítés.
- [15] Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek a következők szerint tesz eleget. Tartalmazza: a) a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza [Abtv. 27. § (1) bekezdés]; b) az eljárás megindításának indokait (az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvényben biztosított tisztességes hatósági és bírósági eljárásokhoz, valamint a jogorvoslathoz való jogát sértették az ügyében eljáró bíróságok és a hozott határozatok); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést (a Kúria Mfv.II.10.043/2024/4. számú és a Szegedi Ítéltábla Mf.I.40.021/2023/18. számú ítéletei); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény XXIV. cikk (1) és XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntéseket az indítványozó miért tartja ellentétesnek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel; valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntéseket.

- [16] Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette, további jogorvoslati lehetőség nem volt számára biztosítva.
- [17] Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtására az Abtv. 27. § (1) bekezdésében meghatározott indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll, tekintettel arra, hogy az alapügy felperese volt.
- [18] A jogi képviselő a meghatalmazását csatolta.
- [19] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív, az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének mérlegelése az Alkotmánybíróság jogkörébe tartozik {lásd: 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}.
- [20] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírói döntések alaptörvény-ellenességét állította az Alaptörvény XXIV. cikk (1) és a XXVIII. cikk (1) bekezdéseiben a tisztességes eljáráshoz, az eljárás észszerű lezárásához és a XXVIII. cikk (7) bekezdésében a jogorvoslat igénybevételeéhez fűződő alapjogai állított sérelme miatt. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is emlékeztet arra, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {lásd: 3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}.
- [21] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdése értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja felül. A bírói döntéseknek tehát kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. Az Alkotmánybíróság már többször rámutatott arra, hogy: „[a]z Alkotmánybíróság a bíróságok ítéleteit (...) csak akkor bírálhatja felül, ha azok az Alaptörvény megszabta értelmezési tartományt megsértik, és ezáltal a bírói döntés alaptörvény-ellenes lesz” {lásd: 3119/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság a bíróságok döntéseinek vizsgálata során „következtesen tartózkodik a bíróság által megállapított tényállás, a bizonyítékok bírói értékelésének és mérlegelésének felülvizsgálatától” {lásd: 3240/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [18]}. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság kizárólag az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban azt nem teszi lehetővé, hogy az Alkotmánybíróság minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan állított jogszabálysértő jogértelmezésre és jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített álláspontja, hogy a bírósági jogértelmezésnek, jogalkalmazásnak közvetlenül kell valamely Alaptörvényben

biztosított jog sérelmére vezetnie. A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás rendszere magában hordozza {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13], [15]}.

- [23] Jelen ügyben azt állapította meg az Alkotmánybíróság, hogy az eljáró bíróságok határozataik indokolásában részletesen bemutatták döntésük indokát. Maga az alkotmányjogi panasz is ismerteti a határozatokba foglalt megállapításokat és az azok alapjául megjelölt tényeket, adatokat, következtetéseket. A jogorvoslathoz való jog tekintetében pedig kiemeli az Alkotmánybíróság, hogy az indítványozó nem volt elzárva a perorvoslattól, élt is fellebbezési jogával, ezért jogorvoslathoz való jogának sérelme megalapozottan nem vetődik fel.
- [24] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmére utaló indítványi elemet illetően az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy ez az alaptörvényi rendelkezés a közigazgatási hatósági eljárás vonatkozásában fogalmazza meg a tisztességes eljárás követelményét, az nem vonatkozik a bírósági eljárásra. A panasszal támadott bírósági határozatok és ezen alaptörvényi rendelkezés között ebben az esetben nincs értékelhető összefüggés. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata értelmében az összefüggés hiánya az indítvány befogadásának akadályát képezi, ezért a panasznak ez az eleme érdemben nem bírálható el {lásd: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [21]}.
- [25] Az Alkotmánybíróság önmagában azt, hogy az indítványozó az egyébként részletekbe menően megindokolt bírói döntést megalapozatlannak, jogellenesnek és magára nézve sérelmesnek tartja, az indítványban megjelölt alkotmányos jogok tekintetében a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyének megalapozására nem találta elegendőnek, és úgy ítélte meg, hogy az indítványban foglaltak nem vetnek fel olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, amely az indítvány érdemi vizsgálatát indokolná.
- [26] 4. Mivel a fentiek szerint az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény hivatkozott XXIV. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései tekintetében nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem fogalmaz meg, ekként nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadhatósági feltételek egyikét sem, ezért azt az Abtv. 56. § (1)-(3) bekezdései alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. július 8.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s.k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s.k.,
alkotmánybíró